

فساد مالی مثل همین ویروس کرونا به شدت واگیردار و مسری است؛ یک مفسد، دیگران را هم به دلایل مختلفی به فساد سوق می‌دهد. در ویروس کرونا این دست آلوده را اگر صابون زدیم و شستیم مسئله تمام می‌شود، آنجا دیگر آن دست با صابون زدن و شستن تمام نمی‌شود، جز قطع شدن چاره‌ای ندارد. (۱۳۹۹/۰۴/۰۷)

www.basirat.ir

▼ حرف روز سیاست‌گذاری صحیح به‌جای مسکن ۲۵ متری

اواخر آذر سال گذشته بود که معاون معماری و شهرسازی شهرداری تهران از طرح ساخت خانه‌های ۲۵ تا ۴۰ متری خبر داد و گفت که احداث این نوع واحدها نه یک انتخاب، بلکه ضرورت است. اخیراً این طرح که سروصدای زیادی به پا کرد و موافقان و مخالفانی داشت، طبق یک تفاهم‌نامه به تأیید شهرداری تهران و وزارت کشور رسیده که بر اساس آن در پایتخت واحدهای کوچک تولید خواهد شد.

نکات تحلیلی: ۱- رئیس‌جمهور روحانی در سال ۹۶ گفته بود «اینکه یک قوطی به نام مسکن مهر درست کنیم، مسکن نیست و فقط یک سرپناه موقت است»؛ فارغ از اینکه این نوع ادبیات نوعی تحقیر اقشار ضعیف به‌ویژه ساکنین مسکن مهر تلقی می‌شد، امروز این سؤال مطرح است که اگر آقای روحانی مسکن مهری را که غالباً با متراژ بالای ۷۰ متر ساخته شده است، قوطی یا یک سرپناه موقت می‌داند چگونه حاضر می‌شود مسکن ۲۵ متری در دولت او ساخته شود؟! ۲- فارغ از مباحث شهرسازی که ساخت مسکن ۲۵ متری موجب تراکم در مناطقی که چنین مسکن‌هایی ساخته می‌شود، ارائه امکانات اولیه شهری را با مشکلات زیادی همراه می‌کند؛ این سؤال مطرح است که این نوع مسکن چه تناسبی با فرهنگ دینی مردم یا سیاست‌های جمعیتی کشور دارد؟ آیا این نوع مسکن تنها سبک جدیدی از زندگی غربی با خانواده‌هایی کم‌جمعیت را ترویج نمی‌دهد؟ و آیا نباید نهادهایی غیر از شهرداری و وزارت کشور در تصویب این نوع موضوعات نیز دخیل باشند؟ ۳- در شرایطی که تورم و گرانی معیشت مردم را به شدت تحت تأثیر قرار داده است، خبرهایی مبنی بر اخذ مالیات از خانه‌های خالی و تعیین سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن توانست این امید را در دل مردم ایجاد کند که مشکلات آن‌ها دیده می‌شود و مسئولین به فکر آن‌ها هستند. در این شرایط نباید اجازه داد، تصمیماتی که احتمالاً به مرحله اجرا نخواهد رسید، کام مردم را در این شرایط سخت تلخ‌تر کند.

نکته راهبردی: در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته مسکن از ماهیت یک کالای تجاری خارج شده است؛ به‌گونه‌ای که فعالین اقتصادی به مسکن به‌عنوان یک کالای تجاری پرسود نگاه نمی‌کنند. در کشور ما نیز دولت می‌تواند با سیاست‌گذاری بلندمدت، ضمن کاهش معنادار قیمت زمین و مدیریت تولید مسکن، هزینه نهایی مسکن را بسیار پایین‌تر از قیمت فعلی کند. در حال حاضر در بعضی از مناطق تهران تا ۹۰ درصد قیمت آپارتمان، مربوط به زمین است و نه ساختمان؛ بنابراین دولت و مجلس می‌توانند با تغییر این الگو نقش مؤثری در کنترل بازار مسکن ایفا کنند. (نویسنده: علی کارگر)

▼ گزارش روز

عالیجناب خاکستری کیست؟

در تاریخ ایران فقط به یک سیاستمدار «مرد خاکستری» لقب داده‌اند، زیرا نه می‌خواهد در منطقه سیاه بازی کند و به اپوزیسیون نظام بدل شود- و به خاطر همین به اندازه سال‌های انقلاب مسئولیت‌های دولتی و انقلابی داشته است- و نه می‌خواهد طرفدار اصیل انقلاب باشد و از عملکرد خود و یارانش که در این ۴۲ سال گذشته در کشور داشته‌اند، دفاع کند. او در همین منطقه هم نیروهای بسیاری در دامنش پرورش داده است که هم در رسانه‌های ضدانقلاب قلم می‌زنند و هم در درون حاکمیت حضور دارند. این تصویری کوتاه از موسوی‌خوئینی‌هاست که هم در بین دوستان و منتقدانش معروف به مرد خاکستری است.

گزاره‌های خبری: ۱- او پدرخوانده جناح چپ است و می‌توانست از اصغرزاده تا خاتمی و عارف را دور یک میز بنشاند، اما اکنون که عارف استعفا داده و همه علیه خاتمی به خاطر تاکتیک تکرار انتقاد می‌کنند، او پیکان حمله را به سمت رهبری نشانه می‌رود و می‌نویسد: «مردم نسبت به کشور و نظام بی‌اعتماد شده‌اند». ۲- مرد خاکستری در دهه ۵۰ در مسجدی تفسیر قرآن می‌گفت که محبوب گروهک فرقان بود. پای منبر ایشان کسانی نظیر اکبر گودرزی، رئیس گروه فرقان و محمد کشانی، عامل ترور شهید مفتح می‌نشستند. در آن روزها مطرح بود که اگر انقلاب پیروز شود، اکبر گودرزی و محمد کشانی، آقایان بهشتی، مفتح، مطهری و باهنر را خواهند کشت. فتنه ۷۸ با محوریت روزنامه سلام تحت مدیریت وی شکل گرفت. فتنه گران ۸۸ نیز او را پدر معنویات می‌دانستند و به تئوری‌های وی برای براندازی گوش می‌دادند که نتیجه آن تحمیل تهدید امنیتی ۹ ماهه بر کشور بود. ۳- خوئینی‌ها به نزدیک‌ترین دوستان خود هم رحم نمی‌کند و هاشمی رفسنجانی را شخصیت رادیکال دهه ۶۰ معرفی می‌کند. صفارهرندی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در مورد یکی دیگر از ویژگی‌های مرد خاکستری می‌گوید: «او حتی در دوران حیات امام راحل نیز مسئله ولایت مطلقه فقیه را قبول نداشته است.»

گزاره تحلیلی: سال ۹۶ که فتنه اقتصادی دی‌ماه شکل گرفت، خوئینی‌ها در نامه‌اش به آیت‌الله جنتی مبنی بر اینکه «برخی مقولات مشکلات اقتصادی را دردناک کرده است!» خود و دوستانش را از مسئولیت در امر مشکلات اقتصادی مبرا نمود و اکنون برای یک آشوب دیگر در صدد نشان دادن هدف آشوب و کنار کشیدن خودش است. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ خبر ویژه

به یاد شهید عزیز «سعید کمالی»

دکتر الموتی استادیار مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی در وصف شهدای مدافع حرم می‌گوید: «ممکن است تصور برخی بر این باشد که مجاهدان و پاسداران حاضر در صحنه دفاع از حرم اهل‌بیت (ع) در سوریه و عراق صرفاً نیروهای رزمی و عملیاتی هستند که تنها به دلیل دارا بودن عنصر اعتقادی و شاخصه‌های رزمی و عملیاتی عازم جبهه مقابله با تکفیری‌ها شده‌اند، درحالی‌که باید اذعان نمود قاطبه این شهدا از نیروهای اندیشه‌ورز و صاحب قلم و بیان هستند که در عرصه‌های علمی، پژوهشی و بصیرت‌افزایی نیز نقش‌آفرین بوده‌اند. شاهد بر این ادعا نویسنده کتاب «نظارت بر قدرت سیاسی در اندیشه امام خمینی (ع)»، شهید سعید کمالی است.» این شهید والامقام از دانشجویان جوان مجتمع شهید محلاتی قم بود که در سال ۱۳۹۲ در رشته علوم سیاسی دانش‌آموخته شد. این شهید بزرگوار در کنار سجایای اخلاقی و ویژگی‌های روحی برجسته نظیر تقوا، فداکاری، نظم و از خود گذشتگی و خدمت‌رسانی به محرومین- و حضور چندباره در اردوهای جهادی- در عرصه علمی و بصیرت‌افزایی نیز همواره به‌عنوان دانشجو و مربی موفق درخشید. شهید کمالی در اردیبهشت‌ماه سال ۹۵ در دفاع از حرم اهل‌بیت (ع) در منطقه خان طومان سوریه، درحالی‌که خود مجروح شده بود، در حال انتقال پیکر هم‌رزم مجروحش علی جمشیدی به فیض شهادت نائل آمد و اکنون پس از ۴ سال پیکر پاکش شناسایی و تأیید هویت شد.

▼ اخبار

مشکلات با آخ گفتن حل نمی‌شود

رئیس‌جمهور روحانی، دیروز (یکشنبه) طی اظهاراتی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: «سال ۱۳۹۹ سخت‌ترین سال کشور از لحاظ فشار اقتصادی دشمن و بیماری عالم‌گیر است.» وی تصریح کرد: «از لحاظ فشار اقتصادی، فشاری که از سال ۹۷ آغاز شد، در سال ۹۸ بیشتر شد و در سال ۹۹ هم بیشتر می‌شود. امروز شدیدترین فشار اقتصادی بر کشور عزیزمان وارد می‌شود.» روحانی همچنین می‌گوید: «این شرایط سخت و خطرناکی را که با آن مواجه شدیم، کمتر سراغ داریم.» امیدوار بودیم که دولت محترم از تصمیمات بدون پیوست گرانی بنزین در آبان ۹۸ و تبعات ضد امنیتی آن درس گرفته و از کوبیدن بر طبل بی‌تدبیری‌ها و سیاه‌نمایی‌ها دست برداشته باشد؛ اما اظهارات رئیس‌جمهور محترم مبنی بر اینکه سال ۹۹ از سال‌های قبل هم سخت‌تر است! نشان می‌دهد که عملاً نگرش مدبرانه‌ای بر امورات و بازخوردهای اجتماعی منتج از رفتارهای دولت، در این قوه وجود ندارد و ممکن است آقایان هر لحظه چیزی بگویند که به قول سعید حجاریان! آتش را به فرش‌ها سرایت دهد. آیا وظیفه رئیس‌جمهور و اساساً شأن حضور او "بیان راه‌حل‌ها و امیدبخشی" است یا هم‌نوا شدن با مشکلات و آخ گفتن بیشتر و بلندتر؟! »

روایت بولتون از سفر نماینده آمریکا برای مذاکره با رهبر انقلاب

جان بولتون مشاور امنیت ملی سابق کاخ سفید در بخشی از کتاب خاطرات خود به موضوع سفر آبه شینزو، نخست‌وزیر ژاپن، به ایران در سال ۹۸ پرداخته و نوشته است: «برای شنیدن نتایج سفر آبه به تهران در یک نشست شرکت کردم. [آیت‌الله] خامنه‌ای گفته بود که پاسخی [برای ترامپ] ندارد که این تقریباً توهین‌آمیز بود. [موضوع] آیت‌الله خامنه‌ای خیلی سرسختانه‌تر از [موضوع] روحانی در روز قبل از آن بود و این مسئله بی‌حرفی مکرر و دیگران را برای صحبت با روحانی به جای رهبر ایران نشان داد. صبح جمعه، آبه ترامپ را در جریان جزئیات سفر خود به ایران قرار داد و گفت هیچ تمایلی نه از جانب روحانی و نه از جانب [آیت‌الله] خامنه‌ای برای مذاکره با آمریکا مادامی که تحریم‌های اقتصادی ادامه داشته باشند، ندیده است.» بولتون می‌کند: «آبه معتقد بود که روحانی خواهان مذاکره با آمریکاست و با لحنی اغراق‌آمیز تعریف کرد که روحانی چطور پس از پایان دیدار او با [آیت‌الله] خامنه‌ای، به او گفته است که برداشتن تحریم‌ها می‌تواند برای باز کردن باب چنین مذاکراتی راهگشا باشد.» بولتون به نقل از آبه نوشته، «حسن روحانی درست بعد از دیدار آبه و رهبر انقلاب به دنبال وی رفته و خواستار رفع تحریم‌ها شده است.»

سی‌ان‌ان: آمریکا عزت و احترامش را در جهان از دست داده است

پایگاه شبکه CNN نوشت: «ایالات متحده به یک قلمروی ناشناخته و یک متحد غیرقابل اتکا برای دوستان و متحدانش تبدیل شده است. اینکه آمریکا از روش‌های کشورهای فقیرتر از خود برای کنترل کرونا استفاده می‌کند، نشان می‌دهد عزت و احترامش را در جامعه جهانی از دست داده است. حکومت ترامپ، اعتبار و نقش آمریکا را به‌گونه‌ای تغییر داده که وقتی در حال ادای سوگند ریاست‌جمهوری بود، کمتر کسی آن را تصور و پیش‌بینی می‌کرد.» نانسی پلوسی رئیس مجلس نمایندگان آمریکا نیز روز یکشنبه با انتقاد از نحوه عملکرد دولت ترامپ در واکنش به شیوع ویروس کرونا و تأثیر آن بر اقتصاد گفت: «کشور ما اکنون بالاترین نرخ بیکاری را تجربه می‌کند.»

طبری عریضه‌های مردمی را در خردکن می‌انداخت؟

قهرمانی، نماینده دادستان در جلسه اخیر دادگاه طبری بیان داشت: «طبری می‌گوید خود را در برخی اقدامات مانند تحویل گرفتن ویلا، حسینی معرفی می‌کرد که شناخته نشود و عریضه‌های مردم به او سرازیر نشود و شرمند مردم نگردد؛ اما نمی‌دانیم چرا متهمان اقتصادی با عریضه در دفترش حاضر می‌شدند و آقای طبری کارهای آن‌ها را پیگیری می‌کرد. طبری بازپرس ما را به جرم اعتنا نکردن به توصیه‌های خلاف قانونش از خانه‌سازمانی بیرون کرد. چرا عریضه‌های مردم بیچاره را در خردکن می‌اندازد ولی کارهای متهمان اقتصادی را پیگیری می‌کند و اگر بازپرس مقاومت کند، اخراجش می‌کند.» قاضی این پرونده نیز در پاسخ به ادعای طبری مبنی بر مخومه شدن پرونده‌های قضایی مرتطبین با او، گفت: «برای این پرونده‌ها دستور تجویز تعقیب صادر شده است.»

▼ اخبار کوتاه

◀ از کشوری می‌آیم که افول را تجربه کرده است! / آخرین نمایش از کشتار و خونریزی آمریکایی، نشانه‌ای دیگر از سقوط پرشتاب یک قدرت بزرگ به دوره‌ای از افول ملی و بین‌المللی است. اندرو گلیمور معاون بریتانیایی تبار پیشین دبیرکل سازمان ملل در امور حقوق بشر، می‌گوید: «قدرت سیاسی و قدرت نرم آمریکا تحت ریاست‌جمهوری ترامپ، افولی اسفناک داشته است. من از کشوری می‌آیم که افول را تجربه کرده، اما این روند چندین دهه طول کشید. افول در آمریکا پرشتاب‌تر است.» امروز ایالات متحده آماج سرزنش‌های بین‌المللی است و نه تنها به خاطر رئیس‌جمهورش هدف انتقاد قرار گرفته، بلکه پیشینه‌ای از خشونت افسارگسیخته پلیس، برده‌داری و جنگ داخلی، ناظران را از ژنو تا گابن به هراس انداخته است. در ژنو، یک بلوک کلیدی از دولت‌های آفریقایی خواهان رسیدگی سازمان ملل به بدرفتاری‌های ایالات متحده با شهروندان آفریقایی تبار شده است.

◀ بازگشت بخشی از اموال بابک زنجانی به خزانه دولت / سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرد: «اموال زیادی از بابک زنجانی به وزارت نفت تحویل دادیم که به نرخ آن موقع، قریب به سه هزار میلیارد تومان است. البته اگر به نرخ امروز محاسبه کنند، بیش از این می‌شود، اما بدهی زنجانی به مراتب بیش از این‌هاست و علی‌القاعده او اموال و دارایی‌هایی در خارج از کشور دارد و ما در جهت بازگشت اموال تلاش می‌کنیم.»

◀ نگاه دستوری چاره‌ساز مشکل مسکن نیست! / «سلیمی» عضو هیئت‌رئیس مجلس اعلام کرد: «اجرای طرح مسکن گروهی و واگذاری زمین به مردم راهکار خوبی برای کنترل قیمت مسکن است. نظام بانکداری بدون ربا در مجلس کلید خورده که تصویب آن برکات ارزشمندی به همراه خواهد داشت. دستوری عمل کردن در حوزه مسکن راهکار جلوگیری از افزایش قیمت‌ها نیست.» به‌تازگی نیز خبرهایی مبنی بر اجاره‌نشینی در پشت‌بام‌ها مطرح شده است که فرماندار تهران آن را تکذیب کرده و گفته است: «ممکن است در تابستان افراد خانه بخواهند شب در پشت‌بام بخوابند و چادر هم برپا کنند!»

◀ احکام بورس (سؤال ۸) / پول مخمس (پولی که خمس آن داده شده باشد) اگر در بورس سرمایه‌گذاری شود، پس از سال خمسی تکلیف اصل پول و سود آن چه می‌شود؟ پاسخ: اصل سهام که با پول مخمس خریداری شده، خمس ندارد، ولی سود اگر از مخارج سال زیاد بیاید، خمس دارد. ارزش افزوده سهام نیز جزء درآمد سال فروش محسوب می‌شود که اگر تا سر سال خمسی صرف در مؤونه شده، خمس ندارد، مگر آنکه قبلاً امکان فروش و وصول آن وجود داشته و به خاطر بالا رفتن قیمت نگهداری شده باشد که در این صورت ارزش افزوده پس از فروش خمس دارد.